

Apád a legerősebb

Három apát kérdeztünk arról, mit érzett, amikor kiderült, apa lesz, és milyen volt neki az apás szülés, mit szeret az apaságban, és mi az, ami neki nehéz.

» [Balogh Bálint: A magyar nyelvben az apa is szülő](#)

» [Egyed Ufó Zoltán: az apaságból ki lehet szállni, de nem érdemes](#)

» [Soós Róbert: Ez az, amit senki nem mond el](#)

Mit éreztél, amikor megtudtad, apa leszel?

Az első gyereknél nem emlékszem, hogy pontosan hogyan történt a bejelentés, de biztosan örültünk, mert nagyon akartuk már. Gyúrtunk rá.

A második gyereknél is ugyanez volt, nagyon igyekeztünk, hogy a két gyes összevonódjon, ne kelljen Ramónának visszamennie Bukarestbe dolgozni. Kicsit később fogant meg, mint ahogy szeretők volna, mert a nagyobbik gyerekünk még anyatejes volt.

A harmadik egy kicsit bonyolultabb volt. Az asszony mind mondta, hogy terhes, de én nem hittem. Egymás után vette a terhességi tesztek, és negatívok lettek. Még mondtam is neki, hogy okosabb dologra is költhetné a pénzt, mint negatív tesztekre, míg végül az egyik tényleg pozitív lett.

A harmadik gyerek így véletlenül csúszott be. Benne volt a pakliban, beszéltünk róla, akartuk, de Ramóna azt mondta, a két gyerek után szeretne egy kis szünetet, pihenni.

Ehhez képest, az ő születése volt a legtermészetesebb, vele volt a legtöbb örömünk.

A terhesség alatt, vagy általában a gyermeknevelésben?

A terhesség alatt is már könnyebb volt, mert jártasabbak voltunk, a szüléstől sem féltünk annyira, már volt ismerősünk, aki segédkezzon az otthonaszülésnél. Az első gyereknél tapasztalatlanabbak voltunk, problémás szülés volt, a második gyereknél sok volt a bizonytalanság. Már voltak tapasztalataink, de sokat aggódtunk azon, hogy megoldjuk a szülést otthon kettesben, vagy legyen kórházban. Végül a vajúdas utolsó félórájában úgy döntöttünk, inkább bemegyünk a kórházba.

A harmadik gyereknél sokkal lazábbak voltunk, nem végeztettük el azokat a teszteket, amelyek miatt a második terhesség alatt hetekig stresszeltünk, hogy kiderüljön, Down-szindrómás-e a magzat. Amúgy sem valószínű, hogy elvetettük volna, csak legalább hat hétig idegeskedtünk.

Férfi szempontból milyen a terhesség?

Férfi szempontból öröndetes, hogy nem te kell szenvedj. És ezt nem kárörömből mondom. Kicsit frusztráló, hogy nem tudod átélni azokat az örömöket, amik ezzel járnak, de amikor nehéz, és fáj és baj van, akkor könnyebbség, hogy nem neked kell átélned.

Hogy viszonyulsz a terhesség, a szülés vagy a gyereknevelés alatt felmerülő krízishelyzetekhez?

Én úgy vagyok ezzel, hogy az asszony jobban érzi, mi van. Minden az ő döntése volt nagyjából. Nem igaz, hogy nem beszéltük meg, hogy mi legyen, de a végső döntés az övé volt. Az ő teste, ő van kapcsolatban a gyerekkel, én nem okoskodhatok, hogy mit tegyen, amikor ő szenved.

Ha ő azt mondta, baj van, és menjünk orvoshoz, akkor mentünk, ha ő azt mondta, úgy tűnik, baj van, de még várhatunk, akkor vártunk. Ha segítséget kért, segítettem, ha nem, elfogadtam a döntését. Most is azt csinálnám.

Fájdalmas, amikor látok egy családot, hogy az apa és az anya két irányba hisztiznek. Amikor bementem az első gyereknél a szüléshez, akkor mondták is, hogy ha az apa eljátssza a szülő nőt, s az anyának az apát kell támogatnia a szülésre figyelés helyett, akkor azzal nem segít.

Az első szülésnél bebizonyosodott, hogy rá kell hallgatni, ha ő azt mondja baj van, akkor baj van. Nem mondom, hogy szinte meghalt, de kétszer műtötték, s miután kivettek egy tál vért belőle, folyton ájult el, fel kellett mosnom, vesztette el az eszméletét, végül fekvé toltam fel az emeletre, ahová van, aki akár gyalog is fel tudna menni szülés után.

Míg műtötték, sétáltam a folyósón a félórás újszülött gyermekemmel, és hallgattam, hogy ordít bent az asszony. Átfutott az agyamon, hogy mi lesz, ha meghal. Akkor ez van. Én nem tudok tenni semmit. Amit tehetek, hogy nyugodt vagyok, és próbálok vigyázni a gyerekre. A gyerek is pánikban volt, végig bőgött. Kicsit megnyugtattam, de újra és újra felsírt, amikor az asszony bent felüvöltött. De akkor éreztem, hogy ami lesz, azt kell elfogadnom.

Azt csodálom bennetek, hogy ezek után még kétszer bevállaltátok a szülést.

Az asszony megtanult szülni, járt dülaképzőbe, én elolvastam a könyvet, amit ideadott, hogy szülés előtt olvassam el feltétlenül.

Hogyan befolyásolta a kapcsolatokat a három megélt szülés, amelyek nem voltak feltétlenül problémamentesek?

Mi kezdettől jóban voltunk egymással, és ez a szülés után is így maradt. Azt sem mondhatnám, hogy nagyon erősítette a kapcsolatunkat. Tény, hogy átmentünk ezeken, közös élmény a sok más mellé.

Voltak pillanatok, amikor az asszony úgy érezte, hogy nem bízhat meg bennem. A szülés előtt félórával úgy döntött, nem bízik meg bennem, hogy én fogjam ki a gyereket, és bejöttünk a kórházba. Nincs racionális magyarázat erre, csak ez volt az érzése, hogy ő már nem uralja a folyamatot, és nem bízna teljesen rám. Hisztizhetnék ezen, hogy miért nem bízik meg bennem, de én rábízta, és úgy csináltam mindent, ahogy ő akarta. Ő tízszer többet tud erről az egész folyamatról, mint én.

Hiszem azt, hogy ilyenkor a szülő nő érzi jobban, mi neki a helyes, és nem kell megbíznia sem az orvosban, sem a bábában, sem a párjában. Ezt első alkalommal megtapasztaltuk, amikor szólt a szülés után, hogy valami nincs rendben. Az orvos azt mondta, hogy de minden rendben van, a szülésznő, hogy ne tettesse magát, és ordítson fölöslegesen, aztán amikor elájult, kiderült, hogy mégiscsak neki volt igaza. Én apaként, vagy az orvos, bába, vagy szülésznő, dula szakemberként nem érezheti, amit a szülő nő érez.

Az asszony nem egy túlreagálós fajta, s nincs jogom felülbírálni az ő döntését, hogy megyünk kórházba, vagy nem megyünk kórházba.

Nekem rossz lenne, ha elveszíteném őt, vagy a gyereket, de nem az én életem forog kockán, hanem az övék. Kicsit vicces lenne, ha eljátszanám a sértődöttet, hogy jaj, nem bízol bennem.

Milyen volt először a karodba vened a gyermekeidet?

Az első fiamat elég fájdalmas volt a karomba venni. Kettesben voltunk, sétáltunk a folyósón, ő sírt, és én azon gondolkodtam, hogy mi ketten vagyunk egymásnak ezen a világon. Nem tudjuk, hogy az anyja még van, vagy már nincs. Biztonságérzetet adott, hogy ő legalább van. Tudtam, hogy tökös gyerek lesz belőle. Még akkor is, ha bőgött.

A második születéséről a düh érzése jut eszembe. Nem engedtek be a szülésre, és a gyereket vitték fel az újszülött osztályra, álltam a folyósón, és a szülésznő megengedte, hogy lássam, de úgy éreztem, nem bízott meg bennem annyira, hogy az első pillanatokat kiélvezhessük. Nem foghattam meg, hogy megöleljem, és rendesen a szemébe nézzek.

A harmadiknál már teljesen laza volt minden. Otthon született, a dülák már az első pillanatban a kezembe merték adni, összebújtunk az asszonnyal és a gyerekekkel hármasan. Hazahoztam a nagyobb gyerekeket, miután egy kicsit pihent az anyjuk, és olyan jó, igazi nagycsaládos hangulat lett egyből. A nagy gyerekek a kicsi gyereket nézték, mi pedig őket.

Nem én és a gyerek, hanem mi és a gyerek hangulat lett a harmadiknál.

Befolyásolta-e a születés különböző megélése és a sorrendiség azt, hogy később hogyan viszonyultál a gyermekeidhez?

Meg vagyok győződve, hogy minden befolyásol mindent. Kicsike, a középső egyszer fel is hánytorgatta, hogy nem voltam mellette, amikor megszületett.

Jó, hogy így alakult a születési sorrend, mert a nagyobbik egy nyugodt és értelmes, a középső pedig éveken keresztül egy dühös, sértődött gyerek volt. Most már sokat változott, még vannak dühösebb pillanatai, de már sokkal nyugodtabb, és jó, hogy ő utánozta a nagyobbikat, nem fordítva. A legkisebb a leglazább.

Most a legnagyobbik, Kukuc érzékeny, mindentől megbántódik, Kicsike agresszívebb, keményebb, szó szerint kéri a verést, s amikor megkapja, bögve mondja, hogy nem is fájt. A nagyok életízűek, a legkisebb olyan zen. Vigyor, a legkisebb változó, néha érzékeny, de mérhetetlenül nyugodt, értelmez, nagyon laza csávó. Teljesen más világ, mint a másik kettő. Eldöntötte két évesen, hogy megy napközibe, és ment, nem sírt egyszer sem, kitartott a döntése mellett. Követi a nagyokat, bár nem bírja az iramot. Olyan, mint a tacsó, amelyik rottweilerek között nőtt fel.

Te hogy kezeled az ilyen érzékenységeket?

Változó. Van, amikor hagyom, hogy bögjék ki magukat, máskor türelmetlenebb vagyok és rájuk szólok, hogy fejezzék be.

Állítólag az anya az elfogadó szeretetet testesíti meg, az apai szeretet elvárásokat támaszt a gyermekkel szemben. Van elképzelésem arról, hogy milyen férfiak kell majd, hogy legyenek?

Tőlem jobban tartanak, mint az anyjuktól, aki folyton rekumozza őket. Ha én mondok valamit, azt inkább megcsinálják, sokkal komolyabban vesznek, ha azt mondom, hogy most már tényleg elég. Ritkábban szólok rájuk, de akkor erőteljesebben, és akár meg is csapom őket. Ezt ritkán, és csak olyankor, amikor másban kárt tesznek.

De nincs elképzelésem, hogy milyennek kell lenniük. Egyelőre még nem látszik, hogy mi a céljuk az életben, miben tudom őket segíteni, hogy elérjék.

Az apa-fia kapcsolatot én nőként és egy lány anyjaként talán soha nem fogom megérteni.

Hogy tudnád leírni?

Nálunk az apa-fia kapcsolatot jól tükrözi a középső fiam mondata: „Apád, te vagy a legerősebb a világon”. Mind a három fiú komolyan is veszi, hogy én vagyok a falkavezér számukra.

Az anyjuknak legalább akkora, sőt nagyobb döntéshozó szerepe van a családban, mint nekem, ő a főnök, de a három fiúnak én vagyok a példakép. Amikor pont úgy üvöltenek egymásra, mint én vagy az asszony rájuk, csak háromszoros színészi tehetséggel, akkor kicsit elgondolkodom ezen.

Az apáddal való kapcsolatod milyen volt?

Sok dologra nem emlékszem, de azt tudom, hogy mindent felhántam neki egy adott pillanatban, ami rosszat szerintem velem elkövetett, és amit most más szemmel látok. Például azt, hogy néhányszor megvert a borhúzó slaggal. Nem vert agyon, de látszott a nyoma a seggemen.

Nagyon féltem attól a slagtól meg attól, hogy apám megver. Ezt fel is hánytam neki, amikor okoskodott valami gyereknevelési témában. Ő akkor azt mondta: én is csak annyit csapjak oda, ahányat ő adott nekem. És az az igazság, hogy én többször odaütök. Igaz, hogy nekem három fiam van, és a kezemmel ütöm meg, és én nagyon érzékeny voltam gyerekkoromban, szinte sérült, a gyerekeim pedig olyanok, hogy hiába mondom, fejezzék be, mert kapnak egyet, úgyis tovább csinálják. Nem ütöm nagyon, volt, hogy felemeltem, és leraktam. Nem lehet elég bölcsnek lenni ehhez.

Mondj három indokot, hogy miért jó apának lenni!

Egy: nem tudsz unatkozni.

Kettő: olyan intenzív örömöket és fájdalmakat, kalandokat tudsz megélni, amiket addig soha

nem tapasztaltál, és amikből nem tudsz kilépni. Ha elmész raftingozni, s félúton megunod, akkor kiszállsz a vízből, és kész, de ha apa lettél, akkor onnantól egész életedben apa vagy.

Az apaságból is ki lehet szállni, de nem érdemes.

Három: nagyon sok aranyos anyukával lehet találkozni. Sokkal jobban lehet gyerekekkel csajozni, mint kutyával.